

SINTEZA
IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE ȘI A
PLANULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE
– FEMEILE, PACEA ȘI SECURITATEA -
PENTRU ANUL 2021

APLICAREA MĂSURILOR ȘI ÎNDEPLINIREA INDICATORILOR

Obiectivul nr. 1: Integrarea perspectivei de gen în politicile de securitate și apărare.

Măsura 1: *Elaborarea de ordine/dispoziții proprii cu privire la implementarea internă a PNA*

MAPN: În data de 28 Ianuarie 2021, secretarul de stat pentru relația cu Parlamentul și calitatea vieții personalului a aprobat, prin dispoziția nr. DRP-2, „*Ghidul militar privind integrarea perspectivei de gen în Ministerul Apărării Naționale*”.

Măsura 2: *Promovarea, susținerea și implementarea PNA.*

MAE: Direcțiile cu atribuții în domeniul *Femeile, pacea și securitatea* din Centrala MAE, precum și misiunile României în străinătate au fost informate despre adoptarea acestui document, despre semnificația acestuia din perspectiva României, atât pe plan intern, cât și ca membru al UE, NATO și ONU. Au fost transmise versiunile electronice în limba română și în limba engleză ale Planului Național de Acțiune (PNA) precum și instrucțiuni ca aceste documente să fie oferite autorităților competente din țara de reședință/acreditare.

În luna februarie 2021 Direcția ONU, Instituții Specializate și Francofonie a MAE a distribuit broșura *Strategia Națională și Planul Național de Acțiune Femeile, Pace și Securitatea 2020 – 2023*, publicată prin grija Ministerului Apărării Naționale, tuturor misiunilor diplomatice de la București.

În intervenția sa la Reuniunea consacrată aniversării a 30 de ani de participare a României la operațiunile de menținere a păcii ale ONU, secretarul de stat coordonator din MAE a evidențiat realizările României în acest domeniu, subliniind importanța adoptării primului PNA.

ANES: În contextul lucrărilor celei de-a 65-a sesiuni a Comisiei pentru Statutul Femeii (CSW65) ANES a promovat Planul Național WPS în cadrul Declarației Naționale susținute de către secretarul de stat al ANES (<https://anes.gov.ro/a-65-a-sesiune-a-comisiei-privind-conditia-femeii-la-organizatia-natiunilor-unite-csw65/>).

Măsura 3: *Asigurarea Punctului focal național (PFN).*

MAPN: Pagina web – în curs de implementare.

A fost mediatizată activitatea Punctului focal național în presa militară și prin postări pe pagina facebook a Departamentului pentru relația cu Parlamentul și calitatea vieții personalului, însumând un număr de 15 postări tip online și 5 articole publicate în Observatorul militar.

Măsura 4: *Desemnarea unui punct de contact care va colabora și va sprijini activitatea Punctului focal național.*

MApN: A fost constituită o bază de date a consilierilor de gen din MApN, în conformitate cu *Ordinul ministrului apărării naționale nr. M203/2020 privind aplicarea la nivelul Ministerului Apărării Naționale a prevederilor Strategiei naționale și a Planului național de acțiune privind implementarea Rezoluției 1.325 (2000) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite - Femeile, pacea și securitatea pentru perioada 2020-2023, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020.*

MAE: În Centrala MAE tema *Femeile, pacea și securitatea* este urmărită în principal de Direcția ONU, Instituții Specializate și Francofonie, care are în portofoliu urmărirea activităților Consiliului de Securitate al ONU, inclusiv a Agendei ONU privind *Femeile, pacea și securitatea*. În aceste condiții, diplomatul titular al dosarului *Femeile, pacea și securitatea* a fost desemnat punct de contact și, totodată, reprezentant al MAE în cadrul Grupului Național de Implementare (GNI). Între diplomatul titular al dosarului și Punctul focal național a existat un proces de consultare permanent, în vederea stabilirii modalităților de răspuns la solicitările primite din partea organizațiilor internaționale care urmăresc această temă sau ale altor entități.

MAI: Consilierul de gen a participat la conferințe, reuniuni și workshopuri.

ANES: Reprezentanții instituției au participat la evenimentul internațional cu tema „Solidarity with Afghan women: the Time and Place for Feminist Responsibility”, organizat de către Școala Națională de Studii Politice și Administrative SNSPA (SNSPA) și Eastern and South-Eastern Europe Fanel Network (ESEE- FANEL).

În baza Acordului de Parteneriat, Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO) și ANES au organizat Seminarul cu tema „Coeziune instituțională pentru promovarea drepturilor femeilor și combaterea violenței”, în cadrul căruia a fost lansată prima variantă a Ghidului practic privind hărțuirea morală la locul de muncă (elaborat de IRDO și ANES, în cadrul Campaniei Naționale pentru Conștientizarea Hărțuirii Morale la Locul de Muncă, Etapa a II-a privind hărțuirea la locul de muncă), în data de 25 noiembrie 2021, în format online.

În baza Acordului de Parteneriat, ANES a contribuit la organizarea Conferinței Anuale IRDO - dedicată Drepturilor Omului cu tema „Promovarea și protecția drepturilor omului în procesul de reconstrucție post-COVID și de reducere a inegalităților”, desfășurată în data de 10.12.2021.

Măsura 5: *Activitatea de integrare a perspectivei de gen în politicile de securitate.*

MApN: Punctul focal național a participat la 8 conferințe/seminarii/reuniuni internaționale pe tema *Femeile, pacea și securitatea*. Materialele au fost diseminate către structurile centrale ale MApN și instituțiile membre în GNI.

MAE: În anul 2021 a continuat seria de reuniunilor la nivel multilateral (ONU, NATO, UE) consacrate aniversării a 20 de ani de la adoptare Rezoluției 1325/2000 a Consiliului de Securitate al ONU cu tema *Femeile, pacea și securitatea*. Pornind de la aceasta, Centrala MAE a transmis instrucțiuni misiunilor permanente ale României din centrele diplomației multilaterale de a interveni în dezbaterile din cadrul reuniunilor cu caracter aniversar și de a prezenta măsurile adoptate de țara noastră în acest domeniu. Au fost susținute intervenții la Consiliul de Securitate al ONU, la NATO, UE și OSCE.

De asemenea, punctul de contact din MAE pentru tema *Femeile, pacea și securitatea*, a participat, alături de Punctul focal național, la atelierul NATO consacrat prezentării unor experiențe naționale în implementarea Planurilor naționale de acțiune (Olanda, Italia, Letonia și România) desfășurat în format videoconferință în luna mai 2021.

Măsura 6: *Constituirea unei baze de date comune privind specialiștii în domeniul FPS din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională, mediul academic și societatea civilă.*

MApN: Au fost organizate 2 (două) întâlniri de lucru cu reprezentanții GNI. Concluziile și propunerile rezultate după activități au fost diseminate în cadrul instituțiilor participante.

Măsura 7: *Realizarea permanentă a schimbului de cunoștințe și experiențe cu specialiștii din mediul civil național și internațional pe domeniul FPS.*

MApN: Personalul Biroului managementul problematicii de gen a participat la un număr de 26 de activități internaționale.

Cea mai importantă activitate internațională a fost organizată în data de 24 noiembrie 2021, la sediul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” - Grupul de lucru româno-canadian cu tema *Women in missions abroad*, cu participarea reprezentanților Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative

MAI: Consilierul de gen desemnat participat la workshopul virtual pe dimensiunea civilă a Politicii de Securitate și Apărare Comună, organizat de către Finlanda și Spania, în parteneriat cu Centrul de Excelență de la Berlin, intitulat „Work-life balance and other factors affecting women’s participation in civilian CSDP

missions”, în data de 08.10.2021, în cadrul căruia a fost reliefată importanța creării de politici și practici destinate să încurajeze echilibru plan profesional – plan personal. Acest echilibru joacă un rol important în atragerea, motivarea și recrutarea personalului feminin expert național în teatrele de operații civile UE, dar și provocările din acest punct de vedere pentru urmarea unei cariere în misiuni internaționale.

De asemenea, consilierul de gen desemnat a participat și a avut o intervenție în cadrul grupului de lucru româno-canadian cu tema „Women in missions abroad” desfășurat în data de 24.11.2021, la sediul Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă, privind experiența dobândită, provocările, din punct de vedere profesional și personal, în cadrul Misiunii Speciale de Monitorizare a OSCE din Ucraina în perioada 2015-2017, fiind prima femeie dislocată de către România în cadrul misiunii civile, în regiunea de conflict armat activ.

Totodată, în prezent se întreprind demersuri în vederea desemnării (afilierii) conducerii Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, în calitate de reprezentant al Poliției Române, în cadrul Rețelei Europene a Femeilor Polițiste, organizație profesională constituită la nivel european.

Tot incidente obiectivului sunt participările reprezentanților/punctelor de contact din cadrul Poliției Române la:

- conferința internațională organizată de ANES în cadrul proiectului predefinit Sprijin pentru implementarea Convenției de la Istanbul în România finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian, Programul Justiție – coordonat de Ministerul Justiției din România în data de 27.04.2021, în format online;

- masa rotundă organizată de Asociația PRO REFUGIU, pe tema protecției victimelor infracțiunilor în cadrul proiectului „Towards a more responsive victim-centred approach of the criminal justice system RE-JUST” din cadrul Programului Justiție al Uniunii Europene, alături de specialiști din România, Bulgaria, Germania, Finlanda, Spania, în data de 12.05.2021, în format online;

- conferința cu tema Violența în familie organizată de Asociația Criminaliștilor din România pentru prezentarea cercetării despre Ordinul de Protecție Provizoriu și aplicației Bright Sky RO, în data de 21.07.2021, în format online;

- cea de-a 58-a Conferință a Asociației Internaționale a Femeilor Polițiste (IAWP), în perioada 06 – 11.11.2021, în format online.

ANES: Reprezentanții instituției au participat la evenimentul internațional cu tema „Women's Participation & U.S. Military Culture”, organizat de către Georgetown Institute for Women, Peace and Security, în format online.

În cadrul lucrărilor Forumului Génération Egalité, organizat în perioada 30 iunie – 2 iulie 2021, la Paris, prezidate de către domnul Emmanuel MACRON și organizate în

parteneriat cu UN Women, Mexic, membrii ai societății civile și ai organizațiilor de tineret, ANES și-a asumat 2 angajamente ce corespund obiectivelor de politică externă ale României în domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirii și combaterii violentei domestice, respectiv aderarea la Coaliția de Acțiune Eliminarea violenței împotriva femeilor și fetelor și la Coaliția de Acțiune Sprijinirea mișcărilor feministe și a leadership-ului femeilor.

Scopul inițiativei UN Women „Génération Egalité/Generation Equality” este acela de a genera și încuraja noi acțiuni menite să susțină egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și în același timp să impulsioneze statele membre ale ONU să pună în aplicare angajamentele asumate prin Declarația și Platforma de Acțiune de la Beijing.

Reprezentanții instituției au participat la evenimentul online dedicat lansării Compact on Women, Peace and Security and Humanitarian Action (WPS-HA Compact), în marja Forumului de la Paris.

Obiectivul nr. 2 - Creșterea reprezentării și participarea semnificativă a femeilor în negocierile de pace, procesele de mediere și în cadrul misiunilor de menținere a păcii

Măsura 8: *Asigurarea sprijinului necesar pentru participarea la selecția efectuată în vederea încadrării unor astfel de posturi*

MApN: Participarea personalului feminin la selecția pentru încadrarea misiunilor de menținere a păcii se realizează pe bază de voluntariat. La nivelul MApN nu există nici un fel de restricții, femeile pot ocupa oricare dintre funcții, cu respectarea criteriilor de eligibilitate și competență.

Procentul femeilor încadrate în misiuni externe a evoluat în ultima perioadă. În misiuni ONU procentul de încadrare este de 39%, 6% în misiuni NATO și 6% în misiuni UE.

MAE: Conducerea MAE a continuat să acorde și în anul 2021 atenția cuvenită promovării egalității de șanse în rândul personalului diplomatic, inclusiv prin numirea de femei în funcții de conducere în Serviciul Exterior, unde 33 % din pozițiile de șef de misiune sunt ocupate de femei. Prin atribuțiile lor specifice, aceste persoane în funcții de conducere au calificarea necesară pentru a răspunde unor solicitări din partea organizațiilor internaționale legate de activități de mediere, negocieri de pace sau prevenirea conflictelor.

MAI: În cadrul mediatizărilor cererilor de contribuție națională la nivelul MAI, în cuprinsul acestora este în continuare încurajată transmiterea și sprijinirea candidaturilor personalului feminin din partea structurilor.

Totodată, pe fondul participării la misiuni internaționale sub egida ONU și, având în vedere deficitul de personal feminin, Departamentul Operațiuni de Pace din cadrul Secretariatului General al ONU a solicitat creșterea procentului de participare la misiuni cu 25% a femeilor polițist, context în care MAI a flexibilizat procedurile de recrutare și selecție pentru detașarea femeilor în misiunile de pace astfel încât, în prezent: 30% reprezintă personalul feminin dislocat în teatre de operații ONU, 27% în cadrul misiunilor internaționale din cadrul Politicii de Securitate și Apărare Comună a UE, în total 28% din personalul MAI dislocat în misiuni de menținere a păcii este reprezentat de către personalul feminin, fiind cu succes atins obiectivul din Planul de Acțiune privind Rezoluția 1325 (2000) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite *Femeile, pacea și securitatea* de încadrare cu 15% personal feminin în misiuni internaționale.

De asemenea, au fost depuse demersuri pentru ocuparea funcțiilor de Șefi de Contingente de către femeile polițist, dar și încadrarea unor funcții de reprezentare la nivel superior. În prezent o femeie polițist își desfășoară activitatea în cadrul Diviziei de Poliție al ONU din New York.

ANES: În contextul marcării a 6 ani de la adoptarea *Legii nr. 23/2015 pentru declararea zilei de 8 mai, Ziua egalității de șanse între femei și bărbați în România*, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați a implementat o serie de acțiuni în mediul online, sub egida „Săptămâna egalității de șanse între femei și bărbați”, iar MAPN a realizat o serie de informări și a transmis mesaje de susținere și promovare a egalității de șanse între femei și bărbați cu accent pe încurajarea participării femeilor la decizie și conducere.

Măsura 9: *Asigurarea unui flux informațional la nivel orizontal și vertical destinat schimbului de date și experiențe acumulate în urma participării femeilor în misiuni de menținere a păcii*

MAE: După adoptarea PNA, misiunile României din străinătate au primit solicitarea Centralei MAE de a aloca tema *Femeile, pacea și securitatea* unui diplomat și de a trimite informații relevante pe această temă din țara de reședință. Comunicările transmise de misiunile României sunt transmise și Punctului focal național, pentru baza documentară a Secretariatului GNI și pentru a cunoaște experiențele altor țări în acest domeniu.

MAI: Consilierul de gen desemnat participat la workshopul virtual pe dimensiunea civilă a Politicii de Securitate și Apărare Comună, organizat de către Finlanda și Spania, în parteneriat cu Centrul de Excelență de la Berlin, intitulat „Work-life balance and other factors affecting women’s participation in civilian CSDP missions”, în data de 08.10.2021, în cadrul căruia a fost reliefată importanța creării de politici și practici destinate să încurajeze echilibru plan profesional – plan personal. Acest echilibru joacă un rol important în atragerea, motivarea și recrutarea personalului feminin expert național în teatrele de operații civile UE, dar și provocările din acest punct de vedere pentru urmarea unei cariere în misiuni internaționale.

De asemenea, consilierul de gen desemnat a participat și a avut o intervenție în cadrul grupului de lucru româno-canadian cu tema „Women in missions abroad” desfășurat în data de 24.11.2021, la sediul Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă, privind experiența dobândită, provocările, din punct de vedere profesional și personal, în cadrul Misiunii Speciale de Monitorizare a OSCE din Ucraina în perioada 2015-2017, fiind prima femeie dislocată de către România în cadrul misiunii civile, în regiunea de conflict armat activ.

Totodată, în prezent se întreprind demersuri în vederea desemnării (afilierii) conducerii Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, în calitate de reprezentant al Poliției Române, în cadrul Rețelei Europene a Femeilor Polițiste, organizație profesională constituită la nivel european.

Tot incidente obiectivului sunt participările reprezentanților/punctelor de contact din cadrul Poliției Române la:

- conferința internațională organizată de ANES în cadrul proiectului predefinit Sprijin pentru implementarea Convenției de la Istanbul în România finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian, Programul Justiție – coordonat de Ministerul Justiției din România în data de 27.04.2021, în format online.

- masa rotundă organizată de Asociația PRO REFUGIU, pe tema protecției victimelor infracțiunilor în cadrul proiectului „Towards a more responsive victim-centred approach of the criminal justice system RE-JUST” din cadrul Programului Justiție al Uniunii Europene, alături de specialiști din România, Bulgaria, Germania, Finlanda, Spania, în data de 12.05.2021, în format online.

- conferința cu tema Violența în familie organizată de Asociația Criminaliștilor din România pentru prezentarea cercetării despre Ordinul de Protecție Provizoriu și aplicației Bright Sky RO, în data de 21.07.2021, în format online.

- cea de-a 58-a Conferință a Asociației Internaționale a Femeilor Polițiste (IAWP), în perioada 06 – 11.11.2021, în format online.

Măsura 10: *Desfășurarea de campanii de comunicare pentru sporirea vizibilității femeilor din sectorul de securitate și apărare.*

MApN: Au fost emise 3 comunicate de presă la nivelul MApN pentru marcarea zilei de 25 Noiembrie – „Ziua Internațională de Luptă Împotriva Violenței asupra Femeilor”, a zilei de 8 Mai 2021 – „Ziua egalității de șanse între femei și bărbați” și respectiv promovarea Grupului de lucru româno-canadian cu tema *Women in missions abroad*. De asemenea, au fost publicate 15 postări pe rețelele sociale (Facebook).

ANES: Contribuții ONU–GENEVA–MAE–ANES în cadrul Expoziției fotografice virtuale „Not a Woman's Job?”, cu ocazia Zilei Internaționale a Muncii - ONU Geneva, 01.05.2021:

Simona Maierean - “Lieutenant Commander Simona Maierean the first Romanian woman to fly a supersonic aircraft (2009, MiG-21 LanceR). A pilot within the NATO-supported Strategic Airlift Capability programme and is part of a multinational team from 12 NATO member and partner nations who have flown several missions to deliver medical supplies and equipment to Allies and other countries in need during the COVID-19 pandemic.” <https://sites.ungeneva.org/not-a-womans-job/eastern-european-group/simona-maierean.html>

MAI: În anul 2021 a fost mediatizat personalul feminin aflat în funcții cu putere de decizie, dar și în funcții de execuție în diferite structuri ale Ministerului Afacerilor Interne, în materiale de presă, în Revista Pentru Patrie, în cadrul propriilor emisiuni TV și prin intermediul materialelor publicate pe conturile asumate de MAI pe rețelele sociale.

Astfel, pe pagina de Facebook a MAI au fost publicate 19 materiale prin care au fost promovate femei polițist, femei voluntar în structuri ale inspectoratelor pentru situații de urgență, modul în care au intervenit în diferite situații în sprijinul cetățenilor, precum și personalul feminin aflat în misiuni internaționale de menținere a păcii (ex. cu ocazia Zilei Internaționale a Căștilor Albastre – 29 mai), iar pe contul Instagram al MAI au fost publicate 26 astfel de materiale.

În revista MAI Pentru Patrie au fost publicate 16 articole în care a fost evidențiată contribuția personalului feminin, pe diferite linii de muncă din competența MAI, printre care menționăm:

- articolul privind activitatea desfășurată de o reprezentantă MAI în Republica Centrafricană (MINUSCA) ce ocupă și funcția de Șef al Unității de Management al Resurselor Umane și care a obținut premiul Cel mai bun polițist din cadrul Departamentului Administrație, aspect menționat în revista ECHOS DE LA POLICE nr. 30 din iulie 2021,

- interviurile realizate cu doamna director general al Spitalului de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” al MAI, cu doamna director general al Direcției Generale de Pașapoarte, sau cu doamna director al Institutului de Cercetare și Prevenire a Criminalității al Inspectoratului General al Poliției Române.

În cadrul emisiunilor „MAI aproape de tine”, difuzată săptămânal pe postul național de televiziune, preluate de TVR Moldova și Sed Lex, difuzată pe postul N24+, au fost realizate 10 emisiuni ce au avut ca temă contribuția personalului feminin, pe diferite linii de muncă din competența MAI, la care au participat, cu titlu de exemplu, reprezentante din cadrul Institutului de Cercetare și Prevenire a Criminalității din Poliția Română, Agenției Naționale Antidrog, Jandarmeriei Călare.

La nivelul Jandarmeriei Române, pe rețelele de socializare Facebook și Instagram, au fost postate și realizate 11 materiale prin intermediul cărora a fost promovat personalul feminin în contextul misiunilor pe care le desfășoară în cadrul acestei structuri și, totodată, care descriu misiunile și experiențele personale ale reprezentantelor MAI în misiuni internaționale de menținere a păcii în Afganistan, Republica Centrafricană, Haiti. A fost evidențiată activitatea unor femei jandarm care își desfășoară civil în domeniul montan, al ordinii publice, sau sunt implicate în activități de voluntariat în cadrul SMURD ori în cadrul unor acțiuni umanitare.

Centrul de Formare și Perfecționare a Polițiștilor Nicolae Golescu, Slatina, a inclus în Planul de pregătire continuă tema „Contribuția femeilor în prevenirea conflictelor și în procesul de menținere a păcii”, în vederea familiarizării și îmbunătățirii percepției polițiștilor, a plusului de valoare adus de prezența feminină în forțele de menținere a păcii.

Promovarea experților femei din cadrul MAI în misiuni internaționale are un dublu rol: de a furniza expertiză sectorială în cadrul instituțiilor europene și extracomunitare, precum și de a consolida la întoarcere, prin experiența acumulată, sectorul ordinii și siguranței publice din România. De asemenea, acumularea de către femeile polițiste a experienței internaționale are ca scop mărirea inter-operabilității cu formațiuni similare ale altor națiuni, respectiv posibilitatea oferită de colaborarea cu personal (militari și civili) provenind din alte țări, de pe alte continente, cu o altă cultură operațională și de a aprofunda experiența inter-operabilității.

Măsura 12: *Efectuarea de instruire periodice cu privire la egalitatea de gen*

MApN: În curs de implementare – activitate cu caracter continuu.

Consilierii de gen desemnați sunt responsabili cu instruirea periodică a personalului structurilor din care fac parte, prin includerea temelor specifice în ședințele de lucru ale comandanților și/sau în pregătirile de comandament.

Măsura 13: *Introducerea în toate instituțiile de învățământ din sectorul de securitate și apărare a instruirilor cu privire la egalitatea de gen*

MAI: În programele școlare sunt prevăzute și reactualizate periodic temele privind protejarea drepturilor omului și respectarea acestora în activitățile polițiștilor (atitudini și comportamente discriminatorii motivate de ură, probleme ale discriminării, codul deontologic al polițistului – reper fundamental în configurarea standardelor de conduită profesională):

- Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” asigură pregătirea comună a studenților în domeniul de referință prin conținuturi în cadrul disciplinei Etică și integritate, disciplină studiată, începând cu anul universitar 2018 – 2019, la toate facultățile, ca disciplină de semestru;

- în cadrul Centrului pentru Promovarea Drepturilor omului și studii postuniversitare, este organizat programul postuniversitar Drepturile omului în instituțiile de ordine și siguranță publică, cu următoarele discipline: egalitatea de șanse și dezvoltarea durabilă, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor Uniunii Europene, modalități juridice de protecție a unor categorii de persoane în cazul diferendelor sau conflictelor internaționale, protecția juridică a victimelor, respectarea drepturilor omului în managementul integrat al instituțiilor de ordine publică, mecanismul jurisdicțional al Consiliului Europei – CEDO, rolul autorităților de aplicare a legii în prevenirea abuzurilor asupra copiilor, prevenirea și combaterea crimelor motivate de ură prin mijloace de drept penal – 48 cursanți;

- în cadrul Institutul de Studii pentru Ordine Publică au fost pregătite, în perioada de referință, cadre MAI în cadrul diverselor forme de pregătire ce cuprind teme care fac obiectul evaluării, astfel:

- ✓ Cursului de Inițiere în carieră - 120 de cursanți;
- ✓ Cursul de capacitate profesională pentru obținerea gradului de agent-șef, subcomisar și comisar-șef – 20 de cursanți;
- ✓ Cursul Management-ofițeri cu funcții de conducere – 20 de cursanți;
- ✓ Cursul Management-ofițeri cu funcții de execuție – 40 de cursanți.

De asemenea, au fost reintroduse următoarele programe de formare: Prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, Prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, Prevenirea și combaterea violenței de gen (organizat la propunerea Ambasadei Spaniei la București, prezentările fiind susținute de reprezentanți ai Poliției Naționale din Spania).

În cadrul centrelor de formare se organizează cursurile de inițiere pentru personalul încadrat din sursă externă iar în curriculumul acestor cursuri este cuprinsă tematica relevantă din domeniul drepturilor omului, precum și a infracțiunilor motivate

de ură - antisemitism, rasism, xenofobie. În activitățile didactice sunt prezentate și exersate tehnici speciale de intervievare, precum și jurisprudență CEDO. Activitățile sunt susținute de specialiști din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, instructori ai centrelor și formatori.

Măsuri prognozate

Respectarea drepturilor omului reprezintă un atribut profesional și o preocupare permanentă a pregătirii personalului MAI, astfel că măsurile proiectate în vederea intensificării pregătirii în domeniul drepturilor omului și a egalității de gen, șanse/tratament dintre femei și bărbați, vizează următoarele paliere și contexte ale formării:

- formal, în cadrul instituțiilor de învățământ și centrelor de formare; menținerea în graficele cursurilor a programelor specifice privind respectarea drepturilor omului, dezvoltarea și diversificarea acestor programe de formare – actualizarea conținuturilor, abordarea diferențiată a tematicilor și subiectelor, corelarea aspectelor didactice cu cele din activitatea profesională, extinderea grupurilor țintă, dezvoltarea colaborărilor interinstituționale; asigurarea formatorilor teritorial care să disemineze cunoștințele și procedurile specifice, în etape, până la cuprinderea majorității polițiștilor și militarilor care sunt în relație profesională cu grupuri vulnerabile;

- nonformal, prin exercitarea tutelei profesionale; includerea în programele de tutelă a temelor obligatorii privind respectarea drepturilor omului (inclusiv a problematicilor specifice – infracțiuni motivate de ură, violență domestică, egalitate de șanse/ tratament femei și bărbați etc.);

- informal, la locul de muncă, prin activitățile profesionale potrivit atribuțiilor postului, studierea și aplicarea cadrului normativ specific național și european în vigoare.

Măsura 14: *Identificarea și introducerea opțiunilor de orar flexibil de muncă pentru angajații din sectorul de securitate și apărare, pe timp de pace.*

MApN: Programul orar flexibil este în permis situațiile referitoare la îngrijirea copiilor. În situația în care ambii părinți sunt încadrați în forțele armate, aceștia pot decide să nu fie dislocați simulat în teatrele de operații. Există în prezent politici de sprijin pentru părinții monoparentali și/sau văduve. De exemplu, nu este obligatoriu pentru aceștia să participe la misiuni internaționale.

MAI: La nivelul MAI sunt aplicate prevederile legislative, ce vizează această măsură, din *OUG nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă*, cu modificările și completările ulterioare; *Hotărârea nr. 537/2004 pentru aprobarea*

Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă.

ANES: Aplicarea extinderii și diversificării tipului de informații furnizate la nivelul liniei de telefonice naționale 0800 500 333 pentru victimele violenței domestice, disponibile gratuit, cu asistență non-stop, 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână respectiv, orientare cu privire la: telemuncă, muncă de la domiciliu, posibilitatea de a rămâne acasă cu copiii sub 12 ani, șomaj tehnic, informații pentru femeile române aflate în străinătate în alte state afectate de COVID -19, informații privind măsurile naționale de siguranță adoptate prin Ordonanțele militare, etc.

SRI: A fost menținută în perioada iunie - septembrie 2021, posibilitatea de adoptare a programului de lucru flexibil în unitățile SRI acolo unde desfășurarea activităților a permis acest lucru.

Obiectivul nr. 3 - Prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, hărțuire și violență sexuală bazate pe gen

Măsura 15: *Elaborarea unui cod de conduită din perspectiva de gen*

MApN: În MApN a fost aprobat „Ghidul militar privind integrarea perspectivei de gen în MApN” - acest document conține un capitol destinat instruirii de gen în care sunt tratate exploatarea sexuală și abuzul, violența sexuală și de gen în timpul conflictelor și hărțuirea sexuală.

MAE: MAE aplică prevederile *Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse și tratament între femei și bărbați*, precum și prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*. De asemenea, sunt aplicate următoarele norme de conduită specifice:

- Ordonanța de urgență nr. 57/2019 *privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare*;
- Regulamentul de ordine internă;
- Codul etic pentru Corpul diplomatic și consular al României, adoptat prin ordinul ministrului afacerilor externe nr. 890/2014.

Corpul de Control și Evaluare Diplomatică al MAE asigură instruirea personalului MAE care urmează să plece în misiune în Serviciul exterior în ceea ce privește standardele de etică și conduită.

În cursul anului 2021 nu au fost înregistrate plângeri de hărțuire la locul de muncă de către femei aflate în misiuni de menținere a păcii.

STS: La nivelul instituției au fost aprobate norme noi privind etica personalului, în care au fost incluse dispoziții referitoare la egalitatea de șanse, prevenirea și

combaterea hărțuirii și discriminării la locul de muncă, precum și norme privind programe flexibile de lucru pentru personalul instituției.

Măsura 16: *Elaborarea unor analize privind situația de securitate din teatrele de operații, inclusiv prin raportarea la identificarea fenomenului violenței de gen în zonele de misiune*

MAE: Situația de securitate din teatrele de operații ale ONU este analizată periodic prin rapoarte ale Secretarului General al ONU pregătite pentru discuții în Consiliul de Securitate al ONU sau prin documente de analiză ale Departamentului Operațiunilor de Pace al ONU.

Misiunea Permanentă a României la ONU trimite în mod constant informații pe această temă iar aspectele relevante din perspectiva acestei teme sunt oferite Punctului focal național

Măsura 18: *Efectuarea de instruire periodice și/sau informări pentru personal cu privire la standardele de comportament și codul de conduită, cu scopul prevenirii discriminării de gen și a hărțuirii sexuale*

MApN: Activitate în curs de implementare, cu caracter continuu. Activitatea se desfășoară de către consilierii de gen, prin utilizarea prevederilor „Ghidului militar privind integrarea perspectivei de gen în MApN”.

MAI: Efectuare de instruire periodice și/sau informări pentru personal cu privire la standardele de comportament și codul de conduită, cu scopul prevenirii discriminării de gen și a hărțuirii sexuale a fost inclusă în tematica și pregătirea de specialitate. Au fost adoptate norme privind organizarea, desfășurarea și evaluarea formării profesionale continue pe post, perioada 01.04.2021-31.03.2022 .

De asemenea, până în prezent, incident obiectivului, au fost cuprinse dispoziții pentru interzicerea discriminărilor bazate pe criteriul de sex în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților, iar angajații au fost informați, inclusiv prin afișare în locuri vizibile, asupra drepturilor pe care aceștia le au în ceea ce privește respectarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în relațiile de muncă, etc.

Totodată, în ceea ce privește personalul încadrat în structurile de relații publice și comunicare de la nivel central și teritorial ale Ministerului Afacerilor Interne, în anul 2021, au fost organizate 2 cursuri de Asistent relații publice și comunicare pe care l-au absolvit, în total, 32 de cursanți, dintre care 15 ofițeri/ agenți de poliție/ subofițeri femei, în cadrul cursului fiind abordate inclusiv modul de gestionare din punct de vedere

mediatic a diferite spețe care tratează egalitatea de șanse între femei și bărbați, precum și discriminarea și violența de orice fel.

ANP: La nivelul sistemului penitenciar, cu sprijinul Biroului managementul problematicei de gen, a avut loc o instruire cu privire la problematica de gen, la care au participat un număr de 40 polițiști de penitenciare.

SRI: Au fost instruiți 240 de angajați ai SRI pe subiecte cu privire la egalitatea de gen, prin includerea de module specifice în cadrul cursurilor circumscrise proiectului POCA "INTELLIGENCE în serviciul cetățenilor".

***Măsura 19:** Stabilirea unui mecanism de raportare periodică a cazurilor de hărțuire la locul de muncă și modalitățile de rezolvare, prin intermediul consilierului de gen/expertului/punctului de contact către Grupul național de implementare*

ANES: La nivelul ANES a fost elaborat documentul "Politica anti-hărțuire la locul de muncă aplicabilă în cadrul structurilor ANES".

În cursul anului 2021 a fost elaborat „Ghidul Practic privind hărțuirea morală la locul de muncă”, în baza parteneriatului interinstituțional ANES și IRDO, în cadrul Campaniei Naționale pentru Conștientizarea Hărțuirii Morale la Locul de Muncă, Etapa a II-a.

În baza Acordului de Parteneriat semnat de ANES cu Institutul Român pentru Pace (PATRIR), a fost organizat un seminar cu tema „Psychological harassment at the workplace”, în decembrie 2021, în format online.

***Măsura 21:** Instruirea trupelor înainte de dislocare în misiuni de menținere a păcii privind codul de conduită și standardele de comportament obligatorii pe perioada misiunii*

MApN: Conform atribuțiilor în domeniu, Biroul managementul problematicei de gen a executat un număr de 6 sesiuni de instruirii pentru personalul selecționat pentru a participa la misiuni externe. Au fost astfel instruiți 86 de militari pe următoarele aspecte de interes: combaterea hărțuirii sexuale, exploatarea sexuală și abuzul, Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 1325 (2000) și codul de conduită în cadrul misiunilor externe.

MAI: În vederea perfecționării și instruirii experților eligibili pentru participare la misiuni internaționale, a integrării aspectelor de gen în formarea și pregătirea experților ce vor fi detașați în misiuni civile, într-un efort constant de oferire a unei pregătiri cât mai variate și standardizate la nivel european, în curricula programelor de instruire de bază pentru participare la misiuni internaționale (monitori ONU engleză și franceză – ofițeri și subofițeri, EUPOL engleză și franceză – ofițeri și subofițeri) sunt studiate teme

vizând domeniul de referință. În perioada de raportare au fost pregătiți 17 cursanți MAI în cadrul Cursului de pregătire de bază pentru participarea la operații multinaționale sub egida UE și 21 de cursanți în cadrul Cursului de pregătire de bază pentru participarea la operații multinaționale sub egida ONU.

În cadrul briefingurilor susținute la nivelul MAI, înaintea dislocării în teatrul de operații, personalul este instruit cu privire la respectarea prevederilor codului de conduită și regulilor de comportament pe perioada misiunii, a codului de etică și deontologie al polițistului, respectiv cele referitoare la Statutul polițistului și Statutul cadrelor militare, cu incidență pe problematica analizată.

La activitățile de instruire, personalul Biroului managementul problematice de gen a sprijinit MAI prin susținerea de prezentări cu teme precum combaterea hărțuirii sexuale, exploatarea sexuală și abuzul, Rezoluția Consiliului de Securitate ONU 1325 (2000) și conduita personalului în cadrul misiunilor externe.

***Măsura 22:** Instruirea trupelor înainte de dislocare în misiuni de menținere a păcii privind protecția și sprijinul victimelor violenței sexuale și de gen din zona de conflict, raportarea unor astfel de cazuri*

MAPN: Conform atribuțiilor în domeniu, Biroul managementul problematice de gen a executat un număr de 6 sesiuni de instruire pentru personalul selecționat pentru a participa la misiuni externe. Au fost astfel instruiți 86 de militari pe următoarele aspecte de interes: combaterea hărțuirii sexuale, exploatarea sexuală și abuzul, Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 1325 (2000) și codul de conduită în cadrul misiunilor externe.

MAI: În vederea perfecționării și instruirii experților eligibili pentru participare la misiuni internaționale, a integrării aspectelor de gen în formarea și pregătirea experților ce vor fi detașați în misiuni civile, într-un efort constant de oferire a unei pregătiri cât mai variate și standardizate la nivel european, în curricula programelor de instruire de bază pentru participare la misiuni internaționale (monitori ONU engleză și franceză – ofițeri și subofițeri, EUPOL engleză și franceză – ofițeri și subofițeri) sunt studiate teme vizând domeniul de referință. În perioada de raportare au fost pregătiți 17 cursanți MAI în cadrul Cursului de pregătire de bază pentru participarea la operații multinaționale sub egida UE și 21 de cursanți în cadrul Cursului de pregătire de bază pentru participarea la operații multinaționale sub egida ONU.

În cadrul briefingurilor susținute la nivelul MAI, înaintea dislocării în teatrul de operații, personalul este instruit cu privire la respectarea prevederilor codului de conduită și regulilor de comportament pe perioada misiunii, a codului de etică și

deontologie al polițistului, respectiv cele referitoare la Statutul polițistului și Statutul cadrelor militare, cu incidență pe problematica analizată.

La activitățile de instruire, personalul Biroului managementul problematicei de gen a sprijinit MAI prin susținerea de prezentări cu teme precum combaterea hărțuirii sexuale, exploatarea sexuală și abuzul, Rezoluția Consiliului de Securitate ONU 1325 (2000) și conduita personalului în cadrul misiunilor externe.

Obiectivul nr. 4 - Colaborarea cu societatea civilă în procesul de implementare a Agendei FPS

Măsura 23: Crearea de parteneriate cu organizațiile din domeniul drepturilor omului și egalității de șanse și de tratament dintre femei și bărbați

ANES: Acord de parteneriat nr. 4/19.04.2021 cu ANES - Institutul Român pentru Pace (PATRIR)

Măsura 24: Instituirea unui proces de consultare proactiv și permanent cu societatea civilă și mediul academic

MAPN: În cadrul Grupului de lucru româno-canadian reprezentanții Biroului managementul problematicei de gen au colaborat cu mediul academic pentru susținerea activității. Scopul grupului de lucru a fost inițierea tinerei generații prin oferirea unor exemple de succes și împărtășirea de lecții învățate și bune practici obținute în cadrul misiunilor externe, de către militarii femei din forțele aeriene române și forțele aeriene canadiene.

MAI: Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, în parteneriat cu Asociația ANAIS, a organizat, în data de 10.11.2021, o dezbatere publică cu tema „Provocări în intervenția polițiștilor în cazurile de violență domestică” la care au participat un număr de 50 de studenți.

De asemenea, Inspectoratul General al Poliției Române (I.G.P.R.) desfășoară activități în parteneriat cu ONG: E-Romja, Asociația Necuvinte, Fundația Sensiblu, Centrul Filia, Asociația Telefonul Copilului, Word Vision Romania, Centrul de Resurse Juridice.

În parteneriat cu ANES, Asociația ANAIS și Asociația Necuvinte, au fost organizate și susținute 2 sesiuni de pregătire în domeniul violenței domestice, ținta fiind polițiștii din cadrul structurilor de ordine publică care intervin la evenimentele sesizate sau gestionează cazuri de violență domestică.

În acest sens, au fost instruiți 1.000 de polițiști, criteriul de selecție fiind polițiștii nou-încadrați sau nou-transferați la structurile de ordine publică.

De asemenea, I.G.P.R. a organizat, în luna noiembrie 2021, în format online, evenimentul Relații sănătoase, iar în prezent, la nivelul Poliției Române, în perioada februarie-martie 2022, se derulează proiectul „Sensitive response to domestic violence cases”, în cadrul căruia se desfășoară 6 sesiuni de training, fiind abordate teme cu incidență în domeniul de referință. Proiectul își propune să susțină eforturile agenților de poliție implicați în rezolvarea cazurilor de violență domestică și a asistenților sociali care fac parte din echipele mobile de intervenție în regim de urgență la cazurile de violență domestică.

Totodată, au fost efectuate demersuri pentru organizarea, în luna mai 2022, a unei conferințe academice în domeniul prevenirii criminalității, inclusiv cu teme pe drepturile omului și egalitatea de șanse și de tratament dintre femei și bărbați.

ÎNCADRAREA CU PERSONAL FEMININ – 2021

MAPN: Ultima analiză a arătat că în Forțele Armate Române femeile reprezintă 8.5% din personal. Din totalul numărului de femei, cel mai mare procent se regăsește în cadrul Forțelor Terestre – 36%. În Forțele Aeriene procentul de încadrare cu personal feminin, din numărul total, este de 18%, din care 21% sunt încadrate pe funcții de pilot. În Forțele Navale procentul de încadrare cu personal feminin este 7.6%. Domeniul medical este cel mai preferat de femeile militar, peste 16% din posturi sunt ocupate de femei. Următorul domeniu preferat de femei este cel al comunicațiilor și informaticii cu 15% procent de încadrare personal feminin, acesta fiind urmat de arma infanterie cu 11% procent de încadrare personal feminin.

Din numărul total de personal feminin încadrat în Ministerul Apărării Naționale 32% ocupă funcții de conducere. Conducerea militară feminină a câștigat teren în decursul ultimilor ani. Există în prezent structuri conduse de femei, începând de la unități militare, spitale militare, până la structuri centrale ale Ministerului Apărării Naționale.

Procentul femeilor încadrate în misiuni externe a evoluat în ultima perioadă. În misiuni ONU procentul de încadrare este de 39%, 6% în misiuni NATO și 6% în misiuni UE.

MAE: În Centrala MAE 54 % din pozițiile de conducere sunt ocupate de femei. Încadrarea personalului feminin în Serviciul Exterior este de 33% pentru pozițiile de șef.

MAI: În ceea ce privește încadrarea la nivelul Ministerului Afacerilor Interne exista 45 de posturi cu gradul decizional 1, din care 10 vacante. Cele 35 de posturi au fost ocupate după cum urmează: 27 (77 %) bărbați și 8 (23%) femei.

La gradul decizional 2, există 78 de posturi dintre care 12 sunt vacante. Posturile ocupate sunt împărțite astfel: 55 (83%) bărbați și 11 (17%) femei.

Pentru gradele decizionale 1+2 posturile au fost ocupate astfel: 82 (81%) bărbați și 19 (19%) femei.

În anul 2021 procentajele feminine scad cu 1% față de anul 2020 de la valoarea de 20% la 19% pentru gradul decizional 1+2. Pentru gradul decizional 1, procentajele feminine din 2021 scad cu 7% față de anul 2020. Iar pentru gradul decizional 2 acestea cresc cu 2% față de 2020.

STS: În 2021 nivelul de încadrare cu personal feminin a posturilor existente la nivelul instituției a fost în procent de 49,52%, iar nivelul de încadrare cu personal feminin a funcțiilor de conducere existente la nivelul instituției a fost de 27,96%. Față de anul anterior, procentul de încadrare cu personal feminin este în echilibru cu procentul de încadrare a personalului masculin, iar în ceea ce privește ocuparea funcțiilor de conducere de către femei, se observă o creștere față de anul precedent. De asemenea, în ceea ce privește nivelul de școlarizare pentru nevoile instituției noastre, precizăm că femeile ocupă un procent de 50%.

SRI: Referitor la numărul de femei angajate ale SRI, la 01.01.2022 acesta este în creștere cu 0,02 puncte procentuale față de 01.01.2021, ajungând la 35,55%, în timp ce procentul de femei aferent gradului decizional 2 este în scădere de la 18,60% în 2021 la 17,96% în 2022.

Adăugăm faptul că procesele de selecție a persoanelor pentru încadrare directă și admitere în Academia Națională de Informații "Mihai Viteazul" nu iau în considerare criteriile de gen.

PREȘEDINTELE GRUPULUI NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE

Locotenent-colonel

Manuela-Elena BERCEA